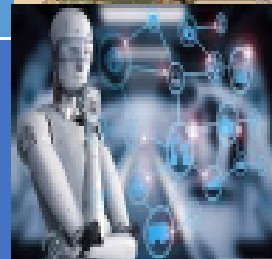
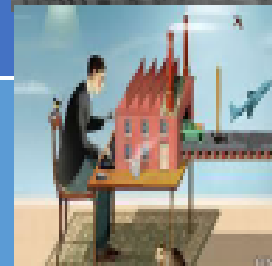
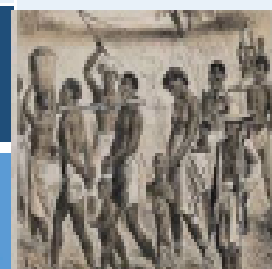

آشنایی با ثبت اختراع و مالکیت فکری

مرداد ماه ۱۴۰۲

مهندس مروی

منابع انسانی	منبع ایجاد ثروت	اندازه اقتصاد	نیروی پشران	انقلاب	دوره
کارگر، نیروی کار	زمین	اقتصاد کوچک	نیروی کار	کشاورزی	قبل از قرن هجدهم
کارکنان عادی	زغال، منابع طبیعی	اقتصاد منطقه ای	موتور بخار	اوایل انقلاب صنعتی	قرن هجدهم و نوزدهم
کارکنان حرفه ای	نفت، منبع انرژی	اقتصاد محلی	موتور الکتریکی	دومین انقلاب صنعتی	قرن نوزدهم و بیستم
کارکنان دانش	دانش	اقتصاد جهانی	موتور اطلاعات	سومین انقلاب صنعتی	قرن بیستم و بیست و یکم

انواع دارایی ها

✓ دارایی های پولی:

پول، اعتبار، وام و ...

✓ دارایی های فیزیکی:

زمین، ساختمان، کالا، موجودی انبار و ...

✓ دارایی های فکری:

اشاره به خلق آثار فکری از قبیل: اختراعات، کارهای هنری و ادبی، طرح ها، نشانه ها، نام ها و تصاویری دارد که می توانند مورد بهره برداری تجاری قرار بگیرند.

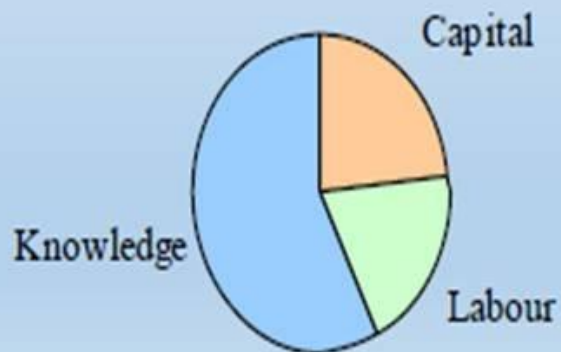
محوریت دانش

دوره پیش از صنعتی شدن

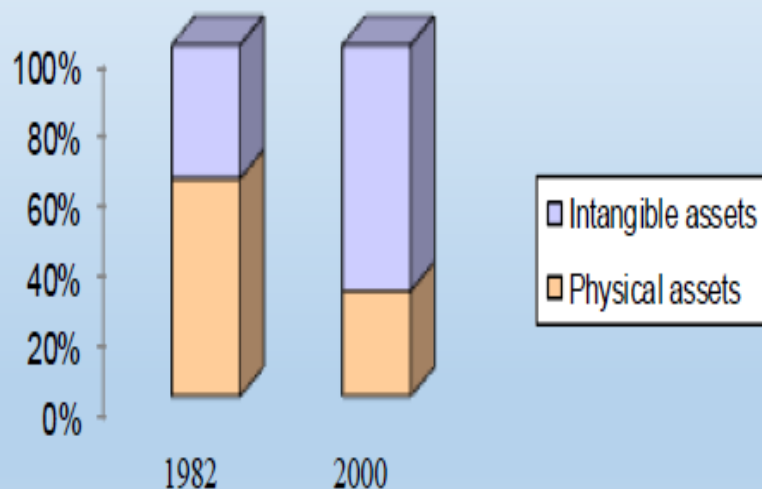

دوره صنعتی

اقتصاد دانش بنیان

نسبت دارایی های محسوس و نامحسوس شرکت های آمریکایی

دارایی های نامحسوس:

- مالکیت فکری
- اعتبار
- مهارت (نیروی انسانی)

فعالیت های مرتبط با زنجیره مالکیت فکری

دارایی های نامحسوس

- مالکیت فکری فقط از دارایی های نامحسوس تجاری محافظت می کند که عنصر تمایز را در مقابل رقبای خود دارند.
- در مالکیت فکری موضوع حفظ تفاوت های رقبا است. (جدید بودن، گام ابتکاری داشتن و غیر بدیهی بودن در شکل گیری مفهوم **منحصر به فرد بودن**، نقش دارند)

پتنت به عنوان یک قرارداد اجتماعی
حقوق مالکیت فکری در حقیقت ایجاد
تعادلی بین حقوق نوآور و عموم مردم (جامعه) است.

افشاء
دارائی فکری

درخواست پتنت

جامعه

دریافت
حقوق انحصاری

نقش نظام مالکیت فکری

✓ تشویق نوآوری های فناورانه

✓ تشویق رقابت و سرمایه گذاری در فناوری

✓ تامین اطلاعات از آخرین توسعه های فناوری

✓ ارتقا و بهبود انتقال فناوری

انواع مالکیت فکری

دو نوع مالکیت فکری

1) کپی رایت و حقوق مرتبط : حق ممانعت دیگران از بازآفرینی و انتشار آثار حفاظت شده. این آثار لزوماً باید در یکی از مظاهر تعریف شده در کپی رایت بیان عینی شده باشد.

2) مالکیت صنعتی: حق ممانعت دیگران (حق سلبی) از بهره برداری از دارائی های محافظت شده، این موارد شامل ایده صرف نمی شود.

قلمرو مالکیت فکری

حقوق آثار ادبی و هنری (Copy Right)

- آثار نوشتاری (ادبی): داستان، شعر، مقاله، نمایشنامه، فیلم، ترجمه، اقتباس، موسیقی
- آثار هنری: طرح، نقاشی، عکس، مجسمه، معماری
- نرم افزارهای رایانه‌ای، پایگاه داده‌ها
- اجرای آثار ادبی و هنری
- تهیه و نشر آثار

حقوق مالکیت صنعتی (Industrial Property)

- اسرار تجاری و علمی (Trade & Know-How Secrets)
- حق انحصاری اختراع (Patent For Inventions)
- طرح‌های صنعتی (Industrial Designs)
- علائم و نشانه‌ها (Marks & Indications)
- نشان‌های جغرافیایی (Geographical Indication)

کپی رایت (حقوق اعطا شده به پدیدآورندگان کارهای ادبی / هنری)

آثار کپی رایت

فیلم

آثار ادبی

نمایش

موسیقی

آثار هنری

آثار صوتی

✓ بطور کلی تا ۵۰ سال پس از
مرگ پدیدآورنده محظمت
می شوند.

حفاظت از اختراعات

- ✓ متقاضی برای داشتن حقوق انحصاری در قبال افشاء همه اطلاعات اختراع در مستندات ثبت اختراع، به دولت درخواست می دهد.
- ✓ ثبت اختراع می تواند برای محصول / فرآیند / کاربرد درخواست شود.
- ✓ اختراعات قابل پتنت باید شرایط جدید بودن، گام ابتکاری و قابلیت کاربرد صنعتی داشته باشند.
- ✓ حق تقدم (اولویت با تسلیم اظهارنامه)

تعاریف

- ✓ اختراع: محصول یا فرآیندی که راه جدید انجام کاری را ارائه یا راه حل فنی جدیدی را برای مشکل خاصی ارائه می دهد.
  - ✓ گواهی ثبت اختراع (پتنت): سندی است که توصیف کننده یک اختراع بوده و توسط یک اداره دولتی صادر و حمایت قانونی و اختیار بهره برداری (تولید، فروش، استفاده و جلوگیری از واردات) یک اختراع را به صاحب آن در محدوده زمانی خاص (حداکثر ۲۰ سال) اعطا می نماید.
  - ✓ مخترع: فردی که یک روش جدید، وسیله یا شکل جدیدی از یک محصول را خلق می کند.
  - ✓ مالک: فرد یا افرادی که در ادعاهای یک پتنت سهمی داشته باشند.
- حقوق معنوی به مخترع و حقوق مادی به مالک مترتب می شود.**

شرایط اصلی پتنت شدن یک اختراع

قابلیت کاربرد صنعتی

✓ قابلیت استفاده و تولید در صنعت

✓ امکان پذیری عملیاتی نمودن

گام ابتکاری

✓ ارتقاء قابل توجه

✓ غیر بدیهی بودن

✓ مزیت قابل توجه

✓ حل مشکل با راه حل ساده

جدید بودن

✓ بدون سابقه در دانش قبلی

✓ اولویت با تشکیل پرونده

✓ اولویت با انتشار

✓ اولویت با اختراع

چه چیزی قابل پنت کردن است

- ✓ فرآیند (فرآیند ساخت نخ دسته تنیس)
- ✓ ماشین و دستگاه (ماشین ساخت نخ دسته تنیس)
- ✓ محصول (خود نخ تنیس)
- ✓ مواد (یک ماده بادوام برای روکش نخ دسته تنیس)
- ✓ بهبود موارد بالا (بهبود دستگاهها یا نخ دسته تنیس)

چه چیزی قابل پخت کردن نیست

✓ قوانین طبیعت و پدیده های فیزیکی

✓ ایده صرف (فرمول یا الگوریتم ذهنی)

✓ خلاف نظم عمومی و اخلاق حسنه

قوانین نظام ثبت اختراعات در ایران

تاریخ‌نگار مالکیت فکری در ایران

۱۳۰۴: تدوین قانون مالکیت علائم و تصویب قانون ثبت علائم تجاری ایران

۱۳۰۵: تأسیس اداره ثبت علائم در ایران تحت نظر وزارت فلاحت، تجارت و فوائد عامه

۱۳۱۰: تصویب قانون اختراعات و حمایت از اختراع و علائم تجاری در ایران و نسخ قانون سال ۱۳۰۴ (بر اساس این قانون ثبت

علائم و اعطای گواهینامه اختراع به وزارت دادگستری محول شد.)

۱۳۲۷: تشکیل اداره ثبت شرکتها و علائم تجاری و اختراعات زیر نظر اداره کل ثبت اسناد و املاک کشور

۱۳۳۷: تصویب آیین نامه اصلاحی اجرایی سال ۱۳۱۰ برای انطباق بیشتر با معاهده پاریس

۱۳۳۸: الحاق ایران به معاهده پاریس

تاریخ‌نگار مالکیت فکری در ایران

۱۳۴۰: تغییر نام اداره ثبت شرکتها و علائم تجاری به اداره ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی

۱۳۷۷: پذیرش اصلاحات معاهده پاریس

۱۳۸۰: الحاق ایران به سازمان جهانی مالکیت فکری

۱۳۸۲: الحاق ایران به موافقتنامه و پروتوکل مادرید در مورد ثبت بین‌المللی علائم تجاری کالا و خدمات

۱۳۸۳: الحاق ایران به معاهده لیسبون در مورد ثبت بین‌المللی نشانه‌های جغرافیایی و نشانه‌های مبدأ کالا

قانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری

تاریخ تصویب: ۱۳۸۶/۸/۷

<http://iripo.ssaa.ir/default.aspx?tabid=3549>

ماده ۱

اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده‌ای خاص را ارائه می‌کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آنها حل می‌نماید.

ماده ۲

اختراعی قابل ثبت است که حاوی ابتکار جدید و دارای کاربرد صنعتی باشد. ابتکار جدید عبارت است از آنچه که در فن یا صنعت قبلی وجود نداشته و برای دارنده مهارت عادی در فن مذکور معلوم و آشکار نباشد و از نظر صنعتی، اختراعی کاربردی محسوب می‌شود که در رشته‌ای از صنعت قابل ساخت یا استفاده باشد. مراد از صنعت، معنای گسترده آن است و شامل مواردی نظیر صنایع دستی، کشاورزی، ماهیگیری و خدمات نیز می‌شود.

ماده ۳

گواهینامه اختراع سندی است که اداره مالکیت صنعتی برای حمایت از اختراع صادر می‌کند و دارنده آن می‌تواند از حقوق انحصاری بهره‌مند شود.

استثنائات ثبت اختراع ایران

ماده ۴

موارد زیر از حیطة حمايت از اختراع خارج است:

الف - کشفیات، نظریه‌های علمی، روشهای ریاضی و آثار هنری.

ب - روشهای تشخیص و معالجه بیماریهای انسان یا حیوان.

ج - این بند شامل فرآورده‌های منطبق با تعریف اختراع و مورد استفاده در روشهای مزبور نمی‌شود.

د - منابع ژنتیک و اجزاء ژنتیک تشکیل‌دهنده آنها و همچنین فرآیندهای بیولوژیک تولید آنها.

ه - آنچه قبلاً در فنون و صنایع پیش‌بینی شده باشد.

فن یا صنعت قبلی عبارت است از هر چیزی که در نقطه‌ای از جهان از طریق انتشار کتبی یا شفاهی یا از طریق استفاده عملی و یا هر طریق دیگر، قبل از تقاضا و یا درموارد حق تقدم ناشی از اظهارنامه ثبت اختراع، افشاء شده باشد.

در صورتی که افشاء اختراع ظرف مدت شش ماه قبل از تاریخ تقاضا یا در موارد مقتضی قبل از تاریخ حق تقدم اختراع صورت گرفته باشد، مانع ثبت نخواهد بود.

و - اختراعاتی که بهره‌برداری از آنها خلاف موازین شرعی یا نظم عمومی و اخلاق حسنه باشد.

نحوه ثبت اختراع در ایران

□ هر شخصیت حقیقی یا حقوقی که مدعی ابداع وسیله جدیدی باشد یا راه و روشی را برای بدست آوردن یک نتیجه یا محصول صنعتی اختراع نماید، می تواند مورد اختراع خود را به ثبت رسانده و گواهی ثبت اختراع دریافت نماید.

□ فرآیند درخواست ثبت اختراع فرآیند اعطای آن به صورت الکترونیک است.

<http://iripo.ssaa.ir/>

فرآیند ثبت اختراع در ایران (مرکز مالکیت معنوی)

- ✓ تشکیل پرونده از طریق سامانه (تسلیم اظهارنامه و پرداخت حق درخواست)
- ❖ تکمیل اطلاعات هویتی (اطلاعات شناسنامه ای، آدرس ها، سهم مالکیت، نماینده قانونی)
- ❖ تکمیل اطلاعات فنی (خلاصه، نقشه، توصیف؛ ادعانامه)
- ✓ بررسی شکلی توسط کارشناس اداره مالکیت صنعتی (۱- قبول ۲- اخطار نقص ۳- سوابق)
- ✓ ارسال برای استعلام شرایط احراز پتنت به مراجع ذی صلاح
- ✓ اعلام پذیرش در صورت مثبت بودن پاسخ، توسط اداره مالکیت صنعتی (هزینه پذیرش)
- ✓ تشکیل پرونده و انجام مراحل اداری
- ✓ ارسال جهت آگهی روزنامه سمی (هزینه آگهی)
- ✓ امضا دفتر ثبت پس از انتشار آگهی و تحویل گواهی ثبت اختراع
- ✓ هزینه های نگهداری سالیانه

ادعانامه (ماده ۱۱ و ۱۲)

– ادعای اختراع باید عناصر اختراعی را که حمایت از آن درخواست شده است، در چارچوب مشخصه

های فنی تعیین کند. هر اختراع می تواند مشتمل بر یک یا چند ادعا باشد. ادعا یا ادعاها باید صریح

بوده و دارای شرایط زیر باشند:

۱- معقول بودن تعداد آن ها با توجه به ماهیت اختراع

۲- از اطلاعات افشاء شده در توصیف اختراع فراتر نرود

۳- جز در موارد غیرقابل اجتناب، از ارجاع به نقشه ها یا توصیف امتناع گردد

شرح و توصیف اختراع (ماده ۱۰)

ماده ۱۰ - توصیف اختراع باید صریح و همراه با جزئیات کامل و مشتمل بر نکات زیر باشد:

۱- عنوان اختراع به گونه ای که در اظهارنامه ذکر گردیده است

۲- زمینه فنی اختراع مربوط

۳- مشکل فنی و بیان اهداف اختراع

۴- شرح وضعیت دانش پیشین

۵- ارائه راه حل برای مشکل فنی موجود

۶- توضیح اشکال، نقشه ها، نمودارها

۷- بیان واضح و دقیق مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین

نقشه اختراع (drawing) (ماده ۱۵)

در ترسیم نقشه ها باید نکات زیر رعایت شوند:

- ۱- در یک روی صفحه کاغذ بادوام و در قطع A4 با خطوط پر رنگ و یکدست مشکی و غیر رنگی کشیده شده و ترجیحا در رسم آن ها از ابزارهای فنی نقشه کشی استفاده شود
- ۲- وضوح و شفافیت نقشه ها به نحوی باشد که امکان تکثیر و تصویر برداری ان میسر باشد.
- ۳- تمام عناصر نقشه یا نمودار دارای مقیاس یکسان باشد
- ۴- تا حد امکان عمودی در صفحه قرار گیرد
- ۵- اعداد، حروف و نشانه ها به طور روشن ذکر شده و خوانا باشند
- ۶- شامل نشانه باشد که در توصیف بتوان به آن ها ارجاع داد.
- ۷- صفحات باید به ترتیب شماره گذاری شده

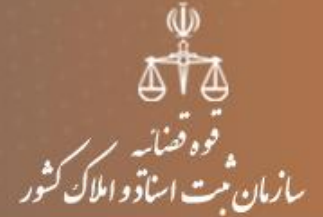
English فارسی

سه شنبه ۱۴۰۰ تیر

تولید
پشتیبانی، مانع زدایی

مرکز مالکیت معنوی

- صفحه آغازین
- میز خدمات الکترونیک
- پروژه های بین المللی
- تجاری سازی
- آموزش های عمومی
- سازمان های همکار
- تماس با ما

خدمات اطلاع رسانی	ثبت طرح های صنعتی	ثبت نشانه های جغرافیایی	ثبت علائم	ثبت مادرید	ثبت اختراعات داخلی	ثبت PCT
تاریخچه	راهنمای ثبت اظهارنامه	راهنمای ثبت اظهارنامه	راهنمای ثبت اظهارنامه	راهنمای ثبت الکترونیکی اظهارنامه بین المللی علامت	راهنمای ثبت اظهارنامه	راهنمای ثبت
قوانین و مقررات	هزینه ها	هزینه ها	هزینه ها	هزینه ها	هزینه ها	هزینه ها
راهنمای خدمات	طبقه بندی کالاها	طبقه بندی کالاها و خدمات	طبقه بندی کالاها و خدمات	طبقه بندی کالاها و خدمات	طبقه بندی بین المللی اختراعات	طبقه بندی
فهرست مراجع	جستجو در بانک اطلاعاتی	جستجو در بانک اطلاعاتی	جستجو در بانک اطلاعاتی	جستجو در بانک اطلاعاتی	جستجو در بانک اطلاعاتی	جستجو در
استعلام	ثبت درخواست (پرونده های قدیمی)	ثبت اظهارنامه و انواع درخواست نشان جغرافیایی	ثبت اظهارنامه و انواع درخواست	ثبت اظهارنامه و انواع درخواست علائم بین المللی	ثبت اظهارنامه و انواع درخواست داخلی	ثبت اظهارنامه بین المللی
نقاریندها	خلاصه پرونده	گزارش عملکرد	گزارش عملکرد	آگهی های مادرید	لیست مراجع استعلام	گزارش عملکرد
مجله الکترونیک	گزارش عملکرد			گزارش عملکرد	گزارش عملکرد	

جستجوی اختراعات

ورود اعضا ثبت نام متقاضی جدید

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

صفحه اصلی مرکز مالکیت معنوی جستجو سازمان های همکار آگهی الکترونیکی پرسش های متداول

« جستجو در پرونده های اختراع »

راهنمای کوتاه

تدا شرایط جستجو را مشخص نمایید. جهت جستجو ، می توانید براساس هر یک از فیلدها اقدام نمایید. در خصوص فیلد عنوان اختراع/علامت/طرح بهت جستجوی موارد مشابه بین از گزینه " تطابق بر مبنای " استفاده نمایید و پس از وارد بودن فیلدهای مورد نظر ، کمه جستجو را کلیک نمایید دزم به ذکر است پر کردن همه یلد ها اجباری نمی باشد و می و انید فقط بر اساس یکی از یلد ها نیز جستجو نمایید

« اطلاعات پایه جستجو »

عنوان اختراع

تطابق بر مبنای

در عنوان اختراع، مشابه عبارت وارد شده وجود داشته باشد.

کلمات کلیدی

شماره ثبت

شماره اظهارنامه

« اطلاعات پیشرفته »

نوع شخص

تاریخ اظهارنامه از

تاریخ اظهارنامه تا

حقیقی

نام

نام خانوادگی

شماره ملی

کد امنیتی:

**نوآوری ربطی به بودجه پژوهش و توسعه شما ندارد.
رمز نوآوری افرادی است که در اختیار دارید. اینکه
چگونه مدیریت می شوند و این که درک شما از
نوآوری چقدر است.
استیو جابز**